

วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

<https://www.tci-thaijo.org/index.php/edgkkuj>

ดำเนินการวารสารโดย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

การพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับอาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษา สาขาวิชาการประถมศึกษา วิทยาลัยครูสาละวัน แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

The curriculum development to enhance classroom research competency for Higher Education Teachers in the Elementary Education program at Salavane Teacher Training College of the Lao People's Democratic Republic of Lao PDR

ภูมีย์ จันทาลังสี^{1*} ไพโรจน์ เต็มเตชาตพิงส์¹ และ จตุภูมิ เขตจัตุรัส²

Phoumy Chanthalangsy^{1*}, Phairoth Termtachatipongs¹ and Jatuphum Ketchatturat²

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น¹, และ สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น²

Curriculum and Instruction Program, Faculty of Education, Khon Kaen University, Khon Kaen, Thailand¹, and

Educational Measurement and Evaluation Program, Faculty of Education, Khon Kaen University, Khon Kaen, Thailand²

Received: July 27, 2023 Revised: October 20, 2023 Accepted: October 20, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน 2) เพื่อสร้างและหาคุณภาพหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน 3) เพื่อใช้หลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน และ 4) เพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน วิธีดำเนินการวิจัยมี 3 ขั้นตอนคือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การสร้างหลักสูตร และ 3) การนำหลักสูตรไปใช้ กลุ่มตัวอย่างและกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ได้แก่ 1) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็น คือ อาจารย์ผู้สอนในวิทยาลัยครูสาละวันจำนวน 97 คน 2) กลุ่มเป้าหมายใช้ในการประเมินคุณภาพหลักสูตร คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน และ 3) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง คือ อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการประถมศึกษา วิทยาลัยครูสาละวัน ปีการศึกษา 2565 จำนวน 24 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบประเมินความต้องการจำเป็น แบบประเมินคุณภาพของหลักสูตร แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ แบบประเมินคุณภาพรายงานการวิจัยในชั้นเรียน และแบบประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรของผู้เข้ารับการฝึกอบรม การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ดัชนี PNI_{modified} และค่าสถิติ t-test แบบ t-dependent ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียนพบว่า ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนน้อย ครูต้องการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการโดยให้ความรู้และเน้นการฝึกปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน มีการนิเทศติดตามให้การช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง มีผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาในการวิจัย สภาพด้านการทำการวิจัยในชั้นเรียนและการสนับสนุนส่งเสริมการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับน้อย 2) ได้หลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน ประกอบด้วย

*Corresponding author. Tel.:

Email address: phoumy.ch@kkumail.com

คู่มือหลักสูตรสำหรับผู้ให้การฝึกอบรม และคู่มือหลักสูตรสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งผ่านการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการใช้หลักสูตร พบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 และ 4) ผลการประเมินการใช้หลักสูตรพบว่า คุณภาพงานวิจัยในชั้นเรียนของผู้เข้ารับการฝึกอบรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี และความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมต่อหลักสูตรฝึกอบรมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: หลักสูตร การวิจัยในชั้นเรียน อาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษา สาขาวิชาการประถมศึกษา

Abstract

The purpose of this study was to 1) explore fundamental information needed for a curriculum development to enhance classroom research competency, 2) construct and evaluate the quality of a curriculum development to enhance classroom research competency, 3) study focused on the effect of Implementation of a curriculum development to enhance classroom research competency, and 4) evaluate the curriculum development to enhance classroom research competency. The study was conducted in three phases: In phase 1, the exploration of fundamental information needed for curriculum development. In phase 2, The construct a curriculum, and in phase 3, The curriculum implementation. Participants in this research was 1) the sample group whose needs were assessed included 97 Salavane Teacher Training College teachers, 2) the target group who evaluated curriculum quality included 5 experts, and 3) the experimental sample group was higher education teachers in the elementary education program 24 teachers. They were selected using cluster random sampling. The instruments for collecting data were a needs assessment form, a curriculum quality evaluation form, a test of achievement, a form for assessing classroom research quality, and a form for satisfaction. Data were analyzed using Percentage, Mean, Standard Deviation, PNI_{modified} and dependent t-test. The research found that 1) The results of the explore fundamental information needed for curriculum development to enhance classroom research competency showed that the teachers at the conducted classroom research at a small amount. They wanted to get training and practice conducting classroom research in the authentic environment with continuous follow-up supervision from experts for consulting on the research. From the study of necessity, it was found that the classroom research conditions and the support for classroom research was at a low level. 2) The result of a curriculum development to enhance classroom research competency of the consisted of a handbook for classroom research trainers and a handbook for classroom research trainees. Which has been evaluated by experts at a high level. 3) The results of experimenting of the curriculum development to enhance classroom research competency revealed that: Training achievement of teacher participants after the completion of training were higher than there were before training at .05 statistical significance level. And 4) The evaluation revealed that: the overall quality of teacher participants' writing classroom research report was at a good level. And the teacher participants' satisfaction with the training curriculum was at the highest level.

Keywords: The curriculum, the classroom research, the higher education teachers, the elementary education program.

■ บทนำ

ในยุคโลกาภิวัตน์โดยมีเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและหลากหลายซึ่งส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของมนุษย์ในการปรับเปลี่ยนตามยุคสมัยโดยทางตรงและทางอ้อม ซึ่งจะต้องปรับเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมีคุณภาพ ดังนั้นการศึกษานับว่าเป็นแนวทางสำคัญที่จะสามารถดำเนินการในรูปแบบต่างๆ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม ซึ่งการพัฒนาครูถือเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับ วิชัย ต้นศิริ (2549) ได้กล่าวว่า แนวทางสำคัญในการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ คือ การพัฒนาครู เนื่องจากครูเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตรนั้นผู้ที่มีส่วนสำคัญ คือ ครู ครูจึงต้องมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และสามารถพัฒนาการเรียนรู้โดยอาศัยการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหา หรือพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ เพราะการวิจัยในชั้นเรียนมีความสำคัญกับครูโดยตรง และถือว่าเป็นหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของครูที่จะต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และเป็นการแก้ปัญหาให้ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ตามที่คาดหวัง ดังที่ จตุภูมิ เขตจตุรัส (2562) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนมีความสำคัญโดยช่วยพัฒนาผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ช่วยทำให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทั้งช่วยให้ครูมีวิถีชีวิตการทำงานอย่างเป็นระบบ และเป็นการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังมีความจำเป็นที่ต้องทำวิจัยในชั้นเรียน โดยตอบสนองตามนโยบาย กฎหมาย และระเบียบการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ให้อาจารย์ผู้สอนต้องดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน โดยสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาและกีฬาแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้กำหนดว่า สร้างขีดความสามารถในด้านการค้นคว้าวิจัยให้บุคลากรในสถาบันพัฒนาครู เพื่อดำเนินการค้นคว้าวิจัยในชั้นเรียน และสร้างเงื่อนไขให้อาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษาได้รับตำแหน่งทางวิชาการมากขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา, 2558) สอดคล้องกับแผนพัฒนาวิทยาลัยครูสกลนครระยะ 5 ปี (2563-2567) แผนงานที่ 2 การยกระดับคุณภาพเรียนการสอน การงานที่ 3 สร้างขีดความสามารถด้านการค้นคว้าวิจัย และการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนอย่างน้อยคนละ 1 เรื่อง ต่อปีการศึกษา แต่สภาพปัจจุบันการค้นคว้าวิจัยและบริการวิชาการแก่สังคมยังอยู่ในลักษณะจำกัด สอดคล้องกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกของวิทยาลัยครูสกลนครโดยศูนย์ประกันคุณภาพการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา, 2559) มาตรฐานที่ 10 ด้านการค้นคว้าวิจัยและบริการวิชาการ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด ซึ่งมีคะแนน 1.33 คะแนน เพราะการค้นคว้าวิจัยและการเผยแพร่ผลงานการวิจัยให้สังคมได้รับรู้มีน้อยและไม่ได้ทำอย่างต่อเนื่อง

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องประกอบกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือประสบการณ์ของผู้วิจัยที่ได้เป็นอาจารย์ผู้สอนในวิทยาลัยครูมาเป็นเวลามากกว่า 20 ปี พบว่า ครูส่วนมากยังไม่สามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนได้ และมีส่วนน้อยที่ได้ดำเนินการแต่ไม่ต่อเนื่อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการขอตำแหน่งทางวิชาการเท่านั้น ไม่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียน และการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนอย่างจริงจัง ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากครูส่วนมากขาดความรู้และประสบการณ์ในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ขาดผู้เชี่ยวชาญที่จะให้คำปรึกษาในการทำการวิจัยแก่ครูและการพัฒนาวิชาชีพครูที่ผ่านมาวิธีการฝึกอบรมโดยวิทยากรที่ใช้การบรรยายอย่างเดียวในเวลาที่ยากัด ซึ่งการอบรมดังกล่าวไม่สอดคล้องกับสภาพการปฏิบัติงานจริง ไม่มีหลักสูตร เอกสารประกอบการฝึกอบรม และคู่มือดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนให้ผู้เข้าอบรมได้ศึกษาเรียนรู้ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีส่วนร่วมน้อยและขาดการฝึกปฏิบัติ ดังนั้นเมื่อสิ้นสุดการอบรมครูจึงไม่สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนได้ ดังที่ โพทอง พงศ์สงคราม (2561) ได้ศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการประถมศึกษาในวิทยาลัยครูสกลนคร แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า ความรู้พื้นฐานเรื่องการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และต้องการรับการฝึกอบรมในระดับมาก

จากสภาพปัญหาและสาเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นความสำคัญและความจำเป็นที่จะพัฒนาศักยภาพครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อให้ครูเกิดความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการวิจัยในชั้นเรียน และสามารถนำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล และสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาการศึกษาที่เน้นให้ครูดำเนินการวิจัยควบคู่กับการจัดการเรียนการสอน และเพื่อการพัฒนาสู่มาตรฐานของสถานศึกษา และสามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนได้ ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะที่เป็นอาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษาวิทยาลัยครูเห็นสมควรที่จะต้องมีหลักสูตรพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนโดยเน้นการฝึกปฏิบัติ สำหรับอาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษาสาขาวิชาการศึกษา วิทยาลัยครูสกลนคร แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อย่างเป็นระบบ ด้วยการจัดฝึกอบรมและมีการติดตามประเมินผลหลังการอบรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองต่อความต้องการในการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และเชื่อมั่นว่าหลักสูตรนี้จะส่งผลให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นด้วยการทำวิจัยควบคู่กับการปฏิบัติงานสอนประจำวัน

■ จุดประสงค์การวิจัย

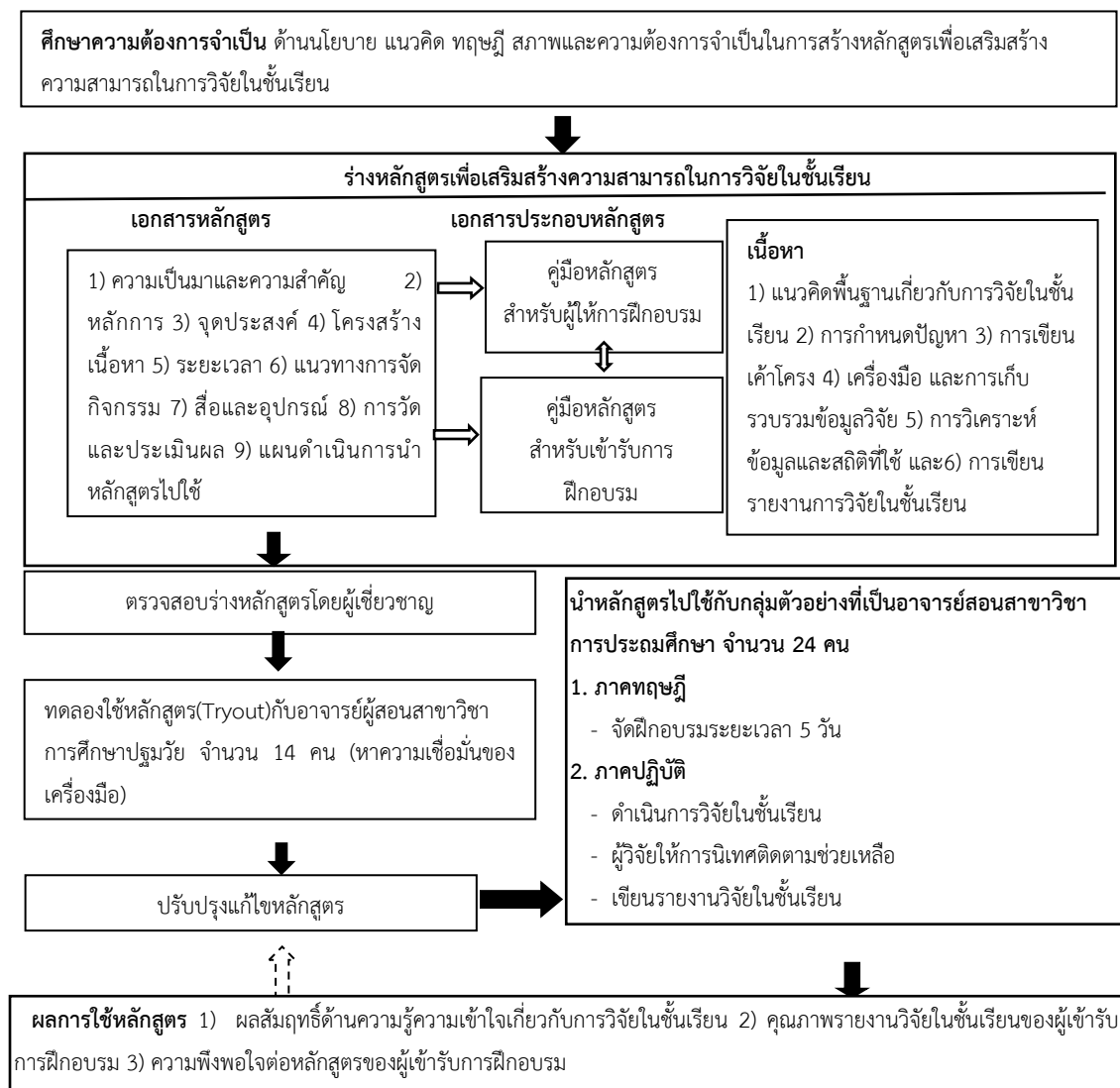
- 1) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับอาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษาสาขาวิชาการศึกษา วิทยาลัยครูสกลนคร แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
- 2) เพื่อสร้างและหาคุณภาพหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับอาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษาสาขาวิชาการศึกษา วิทยาลัยครูสกลนคร แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
- 3) เพื่อใช้หลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับอาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษาสาขาวิชาการศึกษา วิทยาลัยครูสกลนคร แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
- 4) เพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับอาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษาสาขาวิชาการศึกษา วิทยาลัยครูสกลนคร แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

■ หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนโยบายด้านการศึกษาของ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้แก่ 1) กฎหมายการศึกษาแห่ง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 2) วิสัยทัศน์ ถึงปี พ.ศ. 2571 และยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาและกีฬา ถึงปี พ.ศ. 2568 ของกระทรวงการศึกษาและกีฬา 3) แผนพัฒนา 5 ปี สำหรับแผนการศึกษาครู และ 4) แผนพัฒนาวิทยาลัยครูสกลนครระยะ 5 ปี โดยมีการมุ่งเน้นให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนให้ดีขึ้น และได้ศึกษาแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของนักการศึกษาและนักวิชาการเช่น Taba (1962) Tyler (1949) ขวลิต ชูกำแพง (2551) ทศนีย์ บุณเดิม (2551) บุญเลี้ยง ทุมทอง (2554) สัจจ อุทรานันท์ (2528) สิทธิพล อาจอินทร์ (2561) และผู้อื่น ๆ พบว่า มีองค์ประกอบหลักคล้ายๆกันเช่น วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม และการประเมินผล สำหรับด้านกระบวนการสร้างหลักสูตรเสนอเป็นระยะหรือขั้นตอนคือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การสร้างหลักสูตร และ 3) การนำหลักสูตรไปใช้ ส่วนด้านแนวคิดการฝึกอบรมผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของ สมคิด บางโม (2551) ชูชัย สมितिไกร (2540) ดนัย เทียนพุด (2540) และนักการศึกษาท่านอื่นๆ โดยเฉพาะด้านรูปแบบการฝึกอบรม กระบวนการฝึกอบรม การเรียนรู้ของผู้ใหญ่ การติดตามผลหลังการอบรม และเทคนิคที่ใช้ในการฝึกอบรมเช่น การเรียนรู้แบบร่วมมือ การระดมสมอง กรณีศึกษา และการฝึกปฏิบัติ สำหรับแนวคิดด้านการวิจัยในชั้นเรียนผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของนักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านอาทิเช่น Kemmis และ McTaggart (1990), Daniel R. Tomal (2010) Mertler (2017) สุวิมล ว่องวานิช (2555) กุศยา แสงเดช (2551) จตุภูมิ เขตจัตุรัส (2562) พัน จำปาทอง (2554) สรชัย พิศาลบุตร (2555)

บัญชา จำปารักษ์ (2560) พิสมุ พองศรี (2550) และนักการศึกษาท่านอื่นๆ โดยศึกษาด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน กระบวนการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน การเขียนเค้าโครง การสร้างเครื่องมือ การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการเขียนรายงานผลการวิจัยในชั้นเรียน

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

■ วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้แบบการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน(Mixed Methods Research Design) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งได้พัฒนาขึ้นและดำเนินการเป็น 3 ระยะดังนี้

1. ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน (R₁)

ผู้เข้าร่วมการวิจัย

ประชากร ข้าราชการครู ในวิทยาลัยครูสาละวัน แห่ง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 130 คน

กลุ่มตัวอย่าง ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็น คือ อาจารย์ผู้สอนในวิทยาลัยครูสาละวัน ปีการศึกษา 2564 จำนวน 97 คน ได้มาโดยการใช้ตารางสำเร็จรูปกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Mogan (พรณี ลีกิจวัฒน์, 2554)

กลุ่มเป้าหมาย 1) ผู้บริหาร 3 คน และอาจารย์ผู้สอน 4 คน ใช้ในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร 3 คน และ อาจารย์ผู้สอน 5 คน ใช้ในการสนทนากลุ่มเพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และแนวทางในการสร้างหลักสูตร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเองทั้งแบบสอบถามและสัมภาษณ์ ส่วนสนทนากลุ่ม (Focus Group) มีทั้งผู้วิจัยและเพื่อนร่วมงานวิจัยเพื่อช่วยในการเตรียมการและอำนวยความสะดวกต่างๆ

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือเก็บข้อมูล คือ

- 1) แบบสอบถามเพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการสร้างหลักสูตรพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนโดยเน้นการฝึกปฏิบัติ
- 2) แบบสัมภาษณ์ เป็นการศึกษาข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร โดยผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน
- 3) การจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) ใช้เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และแนวทางในการสร้างหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการวิจัยในชั้นเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยนำข้อมูลที่ได้จากเอกสาร งานวิจัย แบบสอบถามเปิด การสัมภาษณ์ และสนทนากลุ่มมาวิเคราะห์สรุปเป็นแนวความคิดโดยใช้เทคนิควิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพที่คาดหวังและสภาพปัจจุบันในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนของครูวิทยาลัยครูสาละวัน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พร้อมทั้งวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการวิจัยในชั้นเรียนด้วยวิธีการวิเคราะห์ PNI_{Modified} (Modified Priority Needs Index)

2. ระยะที่ 2 การสร้างหลักสูตร (D₁)

ผู้เข้าร่วมการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย ใช้ในการประเมินคุณภาพหลักสูตรเป็น ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่เข้าร่วมการวิจัยในการทดลองใช้หลักสูตร เป็น อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย วิทยาลัยครูสาละวัน จำนวน 14 คน ซึ่งได้จากการสมัครโดยมีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้หลักสูตรจริงและอยู่ในบริบทที่ใกล้เคียงกัน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการตาม 3 ขั้นตอนคือ การร่างหลักสูตร การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร และการทดลองใช้และการปรับปรุงหลักสูตร

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1) แบบประเมินหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อหลักสูตร
- 2) การสังเกต และสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการในระหว่างการทดลองใช้หลักสูตร

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยการหาความสอดคล้องและความเหมาะสมของหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยนำข้อมูลที่ได้จากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ข้อมูลจากการสังเกตและสัมภาษณ์ผู้เข้ารับการฝึกอบรมในการทดลองใช้หลักสูตร โดยใช้เทคนิควิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

3. ระยะที่ 3 การนำหลักสูตรไปใช้ (R_2 , D_2)

ผู้เข้าร่วมการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ อาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษาในวิทยาลัยครูสาละวันภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 130 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา วิทยาลัยครูสาละวัน จำนวน 24 คน ได้มาโดยใช้กระบวนการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) คือ (1) ใช้สาขาวิชาเป็นตัวจัดกลุ่ม ซึ่งมีทั้งหมด 10 กลุ่ม ได้แก่ สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา สาขาวิชาฟิสิกส์ศาสตร์ สาขาวิชาชีวศาสตร์ สาขาวิชาเคมีศาสตร์ สาขาวิชาภูมิศาสตร์ สาขาวิชาประวัติศาสตร์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สาขาวิชาภาษาลาว-วรรณคดี สาขาวิชาการประถมศึกษา สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย โดยภายในสาขามีสิ่งที่แตกต่างกัน คือ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน

และตำแหน่ง ส่วนระหว่างสาขาวิชาที่เหมือนกัน คือ เป็นอาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษา (2) สุ่มมา 1 สาขาวิชาด้วยวิธีการจับฉลาก โดยผลจากการสุ่มได้สาขาวิชาการประถมศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1) การนำหลักสูตรไปใช้

1.1) ระยะเตรียมการใช้หลักสูตร โดยดำเนินการคือ (1) เตรียมโครงการฝึกอบรม (2) ขออนุญาตกระทรวงศึกษาธิการเพื่อทดลองใช้หลักสูตร (3) ติดต่อประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร (4) เตรียมสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น เอกสาร สื่อ และอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร

1.2) ระยะฝึกอบรมหลักสูตร 30 ชั่วโมง (ระยะ 5 วัน)

การดำเนินการฝึกอบรมตามหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับอาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา วิทยาลัยครูสาละวัน แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 24 คน ใช้เวลา 5 วัน วันละ 6 ชั่วโมง รวม 30 ชั่วโมง โดยมีขั้นตอนคือ (1) ทดสอบก่อนฝึกอบรม (2) ดำเนินการฝึกอบรม (3) ทดสอบหลังการฝึกอบรม (4) เสนอแผนที่จะดำเนินการวิจัยในช่วงระยะปฏิบัติการหลังการฝึกอบรม

1.3) ระยะปฏิบัติการหลังฝึกอบรม 8 สัปดาห์ โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอนคือ (1) ดำเนินการวิจัยหลังเรียนรู้ทฤษฎี ใช้เวลา 6 สัปดาห์ โดยดำเนินการตามขั้นตอนคือ (1.1) ศึกษาสภาพปัญหา และเขียนโครงการวิจัย ระยะเวลา 1 สัปดาห์ (1.2) สร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย ระยะเวลา 2 สัปดาห์ (1.3) เก็บรวบรวมข้อมูล ระยะเวลา 2 สัปดาห์ (1.4) วิเคราะห์ข้อมูล ระยะเวลา 1 สัปดาห์ (แต่ละสัปดาห์จัดให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ติดตามดูแลช่วยเหลือกันเป็นคู่หรือกลุ่มรายวิชาที่ใกล้เคียงกันโดยจัดสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง) (2) สรุปผลและเขียนรายงานการวิจัย ใช้เวลา 1 สัปดาห์ (3) ประเมินคุณภาพผลงานวิจัยของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ใช้เวลา 1 สัปดาห์ และ (4) ประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

2) การประเมินผลการใช้หลักสูตร และการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

ในช่วงระยะการใช้และหลังจากนำหลักสูตรไปใช้แล้วผู้วิจัยได้ประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เข้ารับการอบรม ประเมินทักษะการฝึกปฏิบัติ ประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรของผู้เข้ารับการอบรม และประเมินคุณภาพผลงานการวิจัยในชั้นเรียน

หลังประเมินผลการใช้หลักสูตรแล้วนำผลการประเมินหลักสูตรมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขในด้านโครงสร้างและรายละเอียดของหลักสูตรในส่วนที่ยังมีความบกพร่อง เพื่อให้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีความสมบูรณ์ครบถ้วน และสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิเคราะห์พบว่า หลักสูตรมีความครบถ้วนถูกต้อง และเหมาะสมสามารถนำหลักสูตรที่ได้พัฒนาขึ้นนี้ไปใช้กับกลุ่มต่างๆได้ทันที

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือเก็บข้อมูล คือ

- 1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการใช้หลักสูตร
- 2) แบบประเมินคุณภาพผลงานการวิจัยในชั้นเรียนของผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- 3) แบบประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนโดยเน้นการฝึกปฏิบัติ

4) การสังเกตและสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการระหว่างการฝึกอบรมและปฏิบัติการดำเนินการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยการ (1) นำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรมมาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและหาค่า t-test แบบ t-dependent แล้ววิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาความแตกต่างก่อนและหลังการใช้หลักสูตร (2) นำผลการประเมินคุณภาพผลงานวิจัยมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (3) นำผลจากการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อหลักสูตรมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยนำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและสัมภาษณ์ผู้เข้ารับการฝึกอบรมในการใช้หลักสูตร โดยใช้เทคนิควิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

■ ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร

ผลการสอบถามความต้องการจำเป็น สภาพปัจจุบันกับสภาพที่คาดหวังของการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษาสาขาในวิทยาลัยครูสกลนคร ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความต้องการจำเป็นสภาพการปัจจุบันกับสภาพที่คาดหวังในการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมทุกด้าน

(n = 97คน)

รายการประเมิน	สภาพที่ คาดหวัง		ระดับ	สภาพ ปัจจุบัน		ระดับ	PNI	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.			
1. ด้านความรู้ความเข้าใจ	4.18	0.66	มาก	3.03	0.68	ปานกลาง	0.37	4
2. ด้านการทำการวิจัยในชั้นเรียน	4.18	0.66	มาก	2.88	0.74	ปานกลาง	0.45	3
3. ด้านการส่งเสริมสนับสนุน	4.02	0.66	มาก	2.47	0.61	น้อย	0.62	2
4. ด้านการพัฒนาตนเอง	4.23	0.64	มาก	2.48	0.88	น้อย	0.70	1
รวม	4.15	0.65	มาก	2.17	0.72	ปานกลาง	0.53	

จากตารางที่ 1 แสดงดัชนีความต้องการจำเป็นสภาพดำเนินการปัจจุบันกับสภาพที่คาดหวังของความต้องการจำเป็นของวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมทุกด้าน พบว่า สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 2.17, S.D.= 0.72$) และสภาพที่คาดหวังในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15, S.D.= 0.65$)

2. ผลการสร้างและหาคุณภาพหลักสูตร

2.1 ผลการสร้างหลักสูตร

1) ผลการจัดทำหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน มีองค์ประกอบคือ ความเป็นมาและความสำคัญ หลักการ จุดประสงค์ โครงสร้างเนื้อหา ระยะเวลา แนวทางการจัดกิจกรรม บทบาทของผู้ให้การ

ฝึกอบรมและผู้เข้ารับการฝึกอบรม สื่อและอุปกรณ์ การวัดและประเมินผล และแผนดำเนินการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งผ่านการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องและเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2) ผลการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนโดยเน้นการฝึกปฏิบัติ ประกอบด้วย

(1) คู่มือหลักสูตรสำหรับผู้ให้การฝึกอบรมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน ประกอบด้วยแผนการฝึกอบรม 6 หน่วยคือ หน่วยที่ 1 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน หน่วยที่ 2 การกำหนดปัญหาการวิจัยในชั้นเรียน หน่วยที่ 3 การเขียนเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน หน่วยที่ 4 เครื่องมือการวิจัยในชั้นเรียน และการเก็บรวบรวมข้อมูล หน่วยที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัยในชั้นเรียน และหน่วยที่ 6 การเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน โดยแต่ละหน่วยของแผนฝึกอบรมประกอบด้วย สารสำคัญ เนื้อหาสาระ จุดประสงค์ กิจกรรม สื่อ การวัด และประเมินผลการฝึกอบรม บันทึกผลหลังการอบรม และแบบฝึกปฏิบัติแต่ละกิจกรรม

(2) คู่มือหลักสูตรสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน ประกอบด้วย คำชี้แจงการฝึกอบรม เนื้อหาประกอบด้วยหัวข้อสำคัญ 6 หัวข้อคือ แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน การกำหนดปัญหาการวิจัยในชั้นเรียน การเขียนเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน เครื่องมือการวิจัยในชั้นเรียน และการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัยในชั้นเรียน การเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน และคู่มือบันทึกการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน

2.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร

1) ผลการประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยความสอดคล้องอยู่ในระดับสอดคล้องมากที่สุด ($\bar{X} = 4.96$) ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ และความเหมาะสมของหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.90$) ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์

2) ผลการประเมินความสอดคล้องของคู่มือหลักสูตรสำหรับผู้ให้การฝึกอบรมมีความสอดคล้องทุกรายการอยู่ในระดับสอดคล้องมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์

3) ผลการประเมินความสอดคล้องของคู่มือหลักสูตรสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความสอดคล้องกันทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์

2.3 ผลการทดลองใช้หลักสูตร และปรับปรุงหลักสูตร

ผลการทดลองใช้หลักสูตร เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในด้านความเหมาะสม 5 ด้านคือ ความเหมาะสมด้านเนื้อหา กิจกรรม ระยะเวลา สื่อและอุปกรณ์ และปัญหาและอุปสรรคในการทดลองใช้หลักสูตร ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1) **เนื้อหา** ผลการศึกษาด้านความเหมาะสมของเนื้อหาแต่ละหน่วยที่ 1-6 พบว่า หน่วยที่ 1 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน เนื้อหามากในเรื่องประวัติความเป็นมาของการวิจัยในชั้นเรียนควรปรับเนื้อหาให้ลดลง หน่วยที่ 2 การกำหนดปัญหาการวิจัยในชั้นเรียน หน่วยที่ 3 การเขียนเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน และหน่วยที่ 6 การเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน เนื้อหาเหมาะสม และมีความต่อเนื่องกันตามลำดับ ได้ปรับย้ายหัวข้อที่ 1 จากหน่วยที่ 5 มาใส่เป็นหัวข้อที่ 3 ในหน่วยที่ 4 พร้อมทั้งปรับเปลี่ยนหัวข้อเรื่องของหน่วยที่ 4 และหน่วยที่ 5 คือ หน่วยที่ 4 เครื่องมือการวิจัยในชั้นเรียนและเก็บรวบรวมข้อมูล หน่วยที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

2) **กิจกรรม** ผลการศึกษาด้านความเหมาะสมของกิจกรรมการฝึกอบรมแต่ละหน่วยที่ 1-6 พบว่า กิจกรรมมีความหลากหลาย และดำเนินไปอย่างต่อเนื่องโดยเน้นให้ผู้เข้าร่วมลงมือปฏิบัติเป็นส่วนมาก แต่ควรตัดบางกิจกรรมที่เป็นการเรียนรู้ทฤษฎีออกเพราะเป็นกิจกรรมที่เน้นคำตอบจากเนื้อหาในคู่มือของผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำให้เสียเวลานอกจากนี้ควรตัดกิจกรรมที่ใช้เวลานานออก เช่น การสร้างเครื่องมือวิจัย เปลี่ยนเป็นการวิเคราะห์เครื่องมือการวิจัย

เพราะการสร้างเครื่องยังจะได้ทำในระหว่างการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนจริง

3) **ระยะเวลา** ผลการศึกษาด้านความเหมาะสมของระยะเวลาในการฝึกอบรมในภาพรวมที่ใช้เวลา 5 วันติดต่อกันทำให้ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมรู้สึกเหนื่อย ทำบางกิจกรรมไม่ทัน ผู้เข้ารับฝึกอบรมให้ข้อเสนอแนะว่าควรมีการเว้นวันเพื่อให้ได้มีเวลาได้ศึกษาเพิ่มเติมและค่อยๆเรียนรู้ ส่วนระยะเวลาที่กำหนดในแต่ละหน่วยควรปรับเปลี่ยนให้มีความเหมาะสม

4) **สื่อและอุปกรณ์** ผลการศึกษาด้านความเหมาะสมของสื่อการฝึกอบรมพบว่า สื่อแต่ละส่วนที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม มีความหลากหลาย และเพียงพอต่อการเรียนรู้และทำให้การเรียนรู้ได้ดี

5) **ปัญหาและอุปสรรคในการทดลองใช้หลักสูตร** ผลการศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการทดลองใช้หลักสูตร พบว่า ระดับความรู้พื้นฐานด้านวิจัยในชั้นเรียนของผู้เข้ารับการฝึกอบรมแตกต่างกัน เวลาทำกิจกรรมครูจำนวนหนึ่งทำกิจกรรมไม่ทันต้องให้เวลาในการทำความเข้าใจ ผู้ให้การฝึกอบรมได้ใช้เวลาในอธิบายและชี้แจงเพิ่มเติม ทำให้บางกิจกรรมไม่เป็นไปตามที่กำหนดเอาไว้ ครูบางคนเข้ารับการฝึกอบรมไม่ครบทำให้การเรียนรู้ไม่ต่อเนื่อง

3. ผลการใช้หลักสูตร

ผู้วิจัยได้นำหลักสูตรไปใช้กับอาจารย์ผู้สอน สาขาวิชาการประถมศึกษา วิทยาลัยครูสาละวัน จำนวน 24 คน โดยแบ่งการฝึกอบรมออกเป็น 2 ช่วงคือ ช่วงที่ 1 ระหว่างวันที่ 27 กุมภาพันธ์ ถึง 1 มีนาคม พ.ศ. 2566 และช่วงที่ 2 ระหว่างวันที่ 18-19 เมษายน พ.ศ. 2566 ณ ห้องประชุมวิทยาลัยครูสาละวัน รวมเป็นระยะเวลา 5 วัน ภาคทฤษฎีและปฏิบัติ โดยผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการการวิจัยในชั้นเรียน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบความรู้ก่อน และหลังการฝึกอบรม

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Df	P
ก่อนการฝึกอบรม	24	17.92	4.28	13.02*	23	0.0000
หลังการฝึกอบรม	24	26.08	2.90			

*P < .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรม หลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับอาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา วิทยาลัยครูสาละวัน แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั้นแสดงว่า หลังการเข้ารับการฝึกอบรมจากหลักสูตรนี้แล้ว ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการการวิจัยในชั้นเรียนเพิ่มขึ้น

4. ผลการประเมินการใช้หลักสูตร

4.1 ผลประเมินคุณภาพงานวิจัยในชั้นเรียนของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยในชั้นเรียนของผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 24 คน โดยแยกตามหัวข้อรายการประเมิน มีรายละเอียด ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการประเมินคุณภาพรายงานวิจัยในชั้นเรียนของผู้เข้ารับการฝึกอบรมแยกตามหัวข้อรายการประเมิน (n = 24คน)

ข้อที่	รายการประเมิน	คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย	แปลผล
1	การกำหนดชื่อเรื่องวิจัย	115	4.79	ดีมาก
2	การเขียนความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	92	3.83	ดี
3	การเขียนวัตถุประสงค์ของการวิจัย	110	4.58	ดีมาก
4	การเขียนวิธีดำเนินการวิจัย			
	4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	89	3.70	ดี
	4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	103	4.29	ดี
	4.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	99	4.12	ดี
	4.4 วิธีวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	102	4.25	ดี
5	การเขียนผลการวิเคราะห์ข้อมูล	101	4.20	ดี
6	การเขียนสรุปผลการวิจัย	97	4.04	ดี
7	การเขียนข้อเสนอแนะ	96	4.00	ดี
	เฉลี่ยรวม	100.4	4.18	ดี

จากตารางที่ 3 แสดงว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 24 คน มีคุณภาพงานวิจัยในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.18 เมื่อพิจารณาแยกตามหัวข้อรายการประเมิน พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนได้ระดับคุณภาพดีมากจำนวน 2 หัวข้อได้แก่ การกำหนดชื่อเรื่องวิจัย และการเขียนวัตถุประสงค์ของการวิจัย และนอกจากนี้ถือว่าอยู่ระดับคุณภาพดีทุกรายการ

4.2 ผลประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อหลักสูตร

เมื่อเสร็จสิ้นการฝึกอบรมได้ทำการประเมินผลการฝึกอบรมโดยสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผลปรากฏ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อหลักสูตร (n = 24คน)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
ด้านการบริหารจัดการในการฝึกอบรม	4.66	0.19	มากที่สุด
ด้านเนื้อหาที่ใช้ในการฝึกอบรม	4.76	0.14	มากที่สุด
ด้านกิจกรรมและสื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม	4.55	0.14	มากที่สุด
ด้านการเรียนรู้ของผู้รับการฝึกอบรม	4.58	0.23	มากที่สุด
ด้านการวัดและประเมินผล	4.37	0.24	มาก
รวม	4.58	0.10	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า โดยภาพรวมผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับอาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา วิทยาลัยครูสาละวัน แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 4.58

ผลจากการสังเกต และสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในระหว่างการฝึกอบรมและระหว่างการเดินทางติดตามการดำเนินการวิจัยของผู้เข้ารับการฝึกอบรม พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความกระตือรือร้นในการเข้าอบรมและเข้าร่วมตรงต่อเวลาอย่างพร้อมเพรียงกัน ด้านเอกสารประกอบการฝึกอบรมมีความครอบคลุม จัดเป็นลำดับขั้นตอนต่อเนื่องและชัดเจน ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความสนใจมีความตั้งใจ ถ้าแสดงความคิดเห็น บรรยายภาคการฝึกอบรมไม่เคร่งเครียด สถานที่ฝึกอบรมมีความเหมาะสม ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความมั่นใจที่จะนำความรู้ไปลงมือปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนได้ตามสภาพจริงได้ เมื่อดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนไประยะหนึ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมรู้สึกเกิดความมั่นใจ ภูมิใจ มีความสุขใจที่ได้รับการช่วยเหลือติดตามอย่างใกล้ชิดจากผู้วิจัยทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนได้ทุกคน เมื่อมีปัญหาผู้วิจัยได้เข้าไปเป็นที่ปรึกษา คอยให้ความช่วยเหลือทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะปฏิบัติ และให้กำลังใจอย่างใกล้ชิดทำให้กลุ่มเป้าหมายดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

การสร้างหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับอาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา วิทยาลัยครูสาละวัน แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ครั้งนี้ สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการสร้างหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับอาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา วิทยาลัยครูสาละวัน แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า การวิจัยในชั้นเรียนมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการพัฒนาวิชาชีพครูซึ่งกระทรวงศึกษา และวิทยาลัยครูสาละวันได้กำหนดเป็นนโยบายให้ครูได้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนได้ ครูส่วนมากประสบปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจ และขาดทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียน ขาดการนิเทศติดตามผลและให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง ขาดผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาในการทำวิจัยในชั้นเรียน การสนับสนุนส่งเสริมการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนน้อย ครูส่วนมากไม่สามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียนอยู่วิทยาลัยครูมีน้อย การฝึกอบรมผ่านมาเป็นฝึกอบรมแบบบรรยายครูไม่มีโอกาสในการฝึกปฏิบัติ เมื่อรับการฝึกอบรมไปแล้วก็ไม่สามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนได้ ครูบางคนที่ได้ใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนดำเนินการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนแต่ไม่สามารถเขียนรายงานการวิจัยได้เนื่องจากขาดความรู้ขาดประสบการณ์ในการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน ครูจำนวนหนึ่งทำการวิจัยในชั้นเรียนเพียงเพื่อขอตำแหน่งวิชาการไม่มุ่งเน้นแก้ไขปัญหาของผู้เรียนโดยตรง ดังนั้นครูจึงมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองในด้านการทำการวิจัยในชั้นเรียนด้วยการฝึกอบรมที่มุ่งเน้นการปฏิบัติจริงในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโพทอง พงศ์สงคาม (2561) ที่ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษาที่สังกัดในวิทยาลัยครูสาละวัน พบว่า ความรู้พื้นฐานการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และต้องการรับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการวิจัยในระดับมาก ครูส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจต่อขั้นตอนและกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนยังไม่ลึกซึ้ง ทั้งนี้ก็เนื่องจากว่า กระบวนการดำเนินการวิจัยยังมีความซับซ้อน มีความเป็นวิชาการสูง นอกจากนี้ยังไม่มีผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ถูกต้องตามหลักการ จึงมีปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนค่อนข้างมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ครูรักษ์ ภริมย์รักษ์ (2544) ที่ได้กล่าวถึงข้อจำกัดของการวิจัยในชั้นเรียนว่า การวิจัยในชั้นเรียน

จะมีประโยชน์เพียงใดก็ตาม หากครุชาดความรู้ ทักษะพื้นฐานทางการวิจัยและอยู่ห่างไกลแหล่งความรู้ หรือขาดผู้ที่สามารถให้คำแนะนำได้ จะประสบปัญหาในการทำการวิจัยในชั้นเรียน

2. ผลการสร้างและหาคุณภาพหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับอาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา วิทยาลัยครูสาละวัน แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า หลักสูตรที่สร้างขึ้นประกอบด้วย เอกสารหลักสูตรพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนโดยเน้นการฝึกปฏิบัติ และเอกสารประกอบหลักสูตรพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนโดยเน้นการฝึกปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วยคู่มือหลักสูตรสำหรับผู้ให้การฝึกอบรมหลักสูตรพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนโดยเน้นการฝึกปฏิบัติ และคู่มือหลักสูตรสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนโดยเน้นการฝึกปฏิบัติ ซึ่งได้หลักสูตรที่มีองค์ประกอบครบถ้วน มีความถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผลเป็นเช่นนี้เนื่องจากได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรอย่างมีขั้นตอน โดยได้มีการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเป็นอันดับแรก ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมการวิจัยในชั้นเรียน หลังจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเสร็จแล้ว ผู้วิจัยได้นำเอาผลสรุปจากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในขั้นตอนแรก มากำหนดเป็นโครงร่างหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบสำคัญคือ ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร หลักการ จุดประสงค์ โครงสร้างเนื้อหา ระยะเวลา แนวทางการจัดกิจกรรม สื่อและอุปกรณ์ การวัดและประเมินผล และแผนดำเนินการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของการพัฒนาหลักสูตรของ Tyler (1949) ที่ว่าองค์ประกอบของหลักสูตรที่สำคัญควรมี จุดมุ่งหมาย ประสพการณ์ วิธีการจัดประสพการณ์ และวิธีการประเมินผล โดยผู้วิจัยนำมาเป็นแนวคิดหลักในการสร้างหลักสูตรพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนโดยเน้นการฝึกปฏิบัติ ในการตรวจสอบโครงร่างหลักสูตร ผู้วิจัยได้นำร่างหลักสูตรไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมของหลักสูตร พบว่า หลักสูตรฉบับร่างมีความสอดคล้องกันทุกรายการ โดยมี ค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 อยู่ในระดับสูง ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ สำหรับ ความเหมาะสมขององค์ประกอบของหลักสูตรกับวัตถุประสงค์การวิจัยมีความเหมาะสมทุกรายการ โดยมีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับเหมาะสมมากขึ้นไป คือ ตั้งแต่ 3.60-4.60 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เนื่องจากผู้วิจัยได้ดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตรอย่างมีระบบ โดยได้ดำเนินการตาม 3 ขั้นตอนคือการศึกษาค้นคว้าข้อมูลพื้นฐาน การสร้างหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของ สنجัด อุทรานันท์ (2528) ได้นำขั้นตอนหรือกระบวนการพัฒนาหลักสูตรมาจัดเป็นระบบโดยเรียกว่า ระบบการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งเริ่มจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลพื้นฐาน ระบบการร่างหลักสูตร ระบบการใช้หลักสูตร และระบบการประเมินผลหลักสูตร

3. ผลการนำหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับอาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา วิทยาลัยครูสาละวัน แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ไปใช้ พบว่า หลักสูตรมีผลทำให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นเพราะในการฝึกอบรมครั้งนี้ผู้วิจัย ได้ดำเนินการอย่างเป็นระบบตั้งแต่การจัดทำคู่มือของผู้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างชัดเจน มีแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 6 แผน จัดทำสื่อการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึก มีการทดสอบวัดความรู้การฝึกอบรมแต่ละหน่วย และทดสอบก่อนอบรมและหลังอบรมโดยได้จัดทำตามหลักการสร้างแบบทดสอบ และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การวัดผลทางการศึกษา ประกอบกับการพัฒนาหลักสูตรได้พัฒนามาจากสิ่งที่ผู้เข้า รับการฝึกอบรมมีความต้องการเรียนรู้อยู่แล้ว นอกจากนี้วิทยากรได้ใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยเฉพาะเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบต่าง ๆ เทคนิคระดมสมองซึ่งทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ร่วมกิจกรรมฝึกปฏิบัติจริง ได้คิด ได้แสดงความคิดเห็น ได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทุกกิจกรรม และทำแบบฝึกหัดในแต่ละเนื้อหาอย่างกระตือรือร้น มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี ซึ่งเป็นดัง เวลลา (Vella, 1994 อ้างถึงใน ชุตินา โขมาเสริมกุล, 2552) ได้เสนอหลักของการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการฝึกอบรมว่า การเรียนรู้จะได้ผล หากเป็นการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติมากกว่าเป็นผู้รับ ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของหลาย ๆ ท่านที่ได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อใช้ประโยชน์ในหลายสาขาแล้ว ผลการฝึกอบรม ปรากฏว่า หลังการฝึกอบรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีพัฒนาการทางความรู้ดีกว่าก่อนการเข้ารับการฝึกอบรม เช่น

ผลการวิจัยของ อุทัย อินทะนาม (2559) ได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเพื่อส่งเสริมด้านการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับครูโรงเรียนบ้านบ่อพนา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู หลังใช้หลักสูตรฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตรฝึกอบรมอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการประเมินการนำหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับอาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา วิทยาลัยครูสกละวัน แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ไปใช้มีดังนี้

4.1 ผลการประเมินคุณภาพรายงานการวิจัยในชั้นเรียนของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนผ่านเกณฑ์ตามหลักสูตรที่กำหนดโดยสามารถเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนได้ในระดับดีมากและระดับดี อาจเนื่องมาจากหลักสูตรฝึกอบรมมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการจำเป็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนเข้าร่วมการฝึกอบรมด้วยความสนใจและตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน แนวทางการฝึกอบรมเน้นการฝึกปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ซึ่งกิจกรรมเน้นให้ลงมือทำตามแบบฝึกต่างๆ โดยมีผู้ให้การฝึกอบรมคอยอำนวยความสะดวกให้การช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องและใกล้ชิดตลอดระยะเวลาของการฝึกอบรม ทั้งระยะการฝึกอบรมและการนิเทศติดตามการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนของผู้เข้ารับการฝึกอบรม นอกจากนี้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็นลักษณะกลุ่มปฏิบัติการขนาดเล็กโดยให้เรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจริงในสถานการณ์จริงของสถาบันและเป็นการฝึกที่มีระยะเวลายาวพอสมควรซึ่งมีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเพื่อให้ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจมีทักษะปฏิบัติและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในกระบวนการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับการวิจัยของ อุไรวรรณ หลินศรี (2556) พบว่า ครูทุกคนผ่านเกณฑ์หลักสูตรฝึกอบรมตามที่กำหนด คือ สามารถเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนได้โดยรวมใน ระดับดี ซึ่งจำแนกตามรายการประเมินโดยผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือ ชื่อเรื่องของรายงานวิจัย

4.2 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมเรื่อง การวิจัยในชั้นเรียนโดยเน้นการฝึกปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่าวิทยากรมีความรอบรู้ มีประสบการณ์ มีทักษะในการจัดกิจกรรมฝึกอบรมที่หลากหลาย ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ และมีการปฏิบัติจริง มีบรรยากาศในการเรียนรู้ที่อบอุ่นและเป็นกันเอง เนื้อหาของหลักสูตรที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นนั้นเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรผู้เข้ารับการฝึกอบรม และเป็นเรื่องสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมสนใจที่จะเข้ารับการอบรมอันเป็นมาจากผู้วิจัยได้ทำการสำรวจความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม และเนื้อหาสาระที่ต้องการฝึกอบรมก่อน จึงได้ผู้ที่มีความต้องการจริง ๆ ในการฝึกอบรม และเป็นเรื่องสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความต้องการฝึกอบรมจริงจึงเป็นเหตุทำให้เกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้ ทำให้ผลการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไค (1905 อ้างถึงใน มาลี จุฑา, 2542) ในเรื่องกฎความพร้อมที่กล่าวว่า ความพร้อมที่เกิดจากความพึงพอใจนำไปสู่การเรียนรู้ที่พึงพอใจ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรุณรุ่ง โยธสิงห์ (2559) ได้ทำการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมในระดับมากที่สุด เนื่องจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ฝึกปฏิบัติจริงสามารถนำประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้ารับการฝึกอบรมไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน นับว่า เป็นกระบวนการพัฒนาหลักสูตร เพื่อพัฒนาครูผู้สอนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และเป็นการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนการสอนอย่างแท้จริง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหลักสูตรที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพและตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยอย่างแท้จริง

■ บทสรุปจากการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินตามขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร เป็นลักษณะของการวิจัยและพัฒนา โดยมีผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็น

ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการสร้างหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับอาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา วิทยาลัยครูสกละวัน แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า นโยบายจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษา และวิทยาลัยครูสกละวันได้ให้ความสำคัญต่อการวิจัยในชั้นเรียนเป็นอย่างมาก ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนน้อย ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนมากที่สุดในด้านการเขียนรายงานการวิจัย การเขียนเค้าโครงการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ งบประมาณในการสนับสนุนไม่เพียงพอ การส่งเสริมสนับสนุนและช่วยเหลือกันติดตามไม่ต่อเนื่อง สถานศึกษาไม่มีวารสารทางวิชาการที่ส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครู การฝึกอบรมที่ผ่านมาใช้วิธีการบรรยายอย่างเดียวขาดการลงมือปฏิบัติ ขาดหลักสูตรและคู่มือประกอบหลักสูตร ครูมีความต้องการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการโดยให้ความรู้และเน้นการฝึกปฏิบัติไปด้วย

2. ผลการสร้างและหาคุณภาพหลักสูตร

ผลการสร้างหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับอาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา วิทยาลัยครูสกละวัน แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้หลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน และเอกสารประกอบหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งประกอบด้วยคู่มือหลักสูตรสำหรับผู้ให้การฝึกอบรมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน และคู่มือหลักสูตรสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) ผลการจัดทำหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน มีองค์ประกอบคือ ความเป็นมาและความสำคัญ หลักการ จุดประสงค์ โครงสร้างเนื้อหา ระยะเวลา แนวทางการจัดกิจกรรม บทบาทของผู้ให้การฝึกอบรมและผู้เข้ารับการฝึกอบรม สื่อและอุปกรณ์ การวัดและประเมินผล และแผนดำเนินการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งผ่านการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องและเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

(2) ผลการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน ประกอบด้วย

(2.1) คู่มือหลักสูตรสำหรับผู้ให้การฝึกอบรมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน ประกอบด้วยแผนการฝึกอบรม 6 หน่วยคือ หน่วยที่ 1 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน หน่วยที่ 2 การกำหนดปัญหาการวิจัยในชั้นเรียน หน่วยที่ 3 การเขียนเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน หน่วยที่ 4 เครื่องมือการวิจัยในชั้นเรียน และการเก็บรวบรวมข้อมูล หน่วยที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัยในชั้นเรียน และหน่วยที่ 6 การเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน โดยแต่ละหน่วยของแผนฝึกอบรมประกอบด้วย สารสำคัญ เนื้อหาสาระ จุดประสงค์ กิจกรรม สื่อ การวัดและประเมินผลการฝึกอบรม บันทึกผลหลังการอบรม และแบบฝึกปฏิบัติแต่ละกิจกรรม

(2.2) คู่มือหลักสูตรสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน ประกอบด้วย คำชี้แจงการฝึกอบรม เนื้อหาประกอบด้วยหัวข้อสำคัญ 6 หัวข้อคือ แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน การกำหนดปัญหาการวิจัยในชั้นเรียน การเขียนเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน เครื่องมือการวิจัยในชั้นเรียน และการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัยในชั้นเรียน การเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน และคู่มือบันทึกการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน

3. ผลการใช้หลักสูตร

ผลการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งมีผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ความเข้าใจต่อการวิจัยในชั้นเรียนของผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วยหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับอาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา วิทยาลัยครูสกละวัน แห่ง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 24 คน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

4. ผลการประเมินการใช้หลักสูตร

4.1 ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยในชั้นเรียนของผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 24 คน พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีคุณภาพงานวิจัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี

4.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน โดยเน้นการฝึกปฏิบัติ พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

■ ข้อจำกัดหรือข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำหลักสูตรไปใช้

1. ในการทดลองใช้หลักสูตรฉบับนี้ พบว่าได้ผลดีกับการฝึกอบรมอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการประถมศึกษาของวิทยาลัยครูสละวัน แห่ง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งมีลักษณะและความต้องการเฉพาะ ถ้านำหลักสูตรนี้ไปใช้ควรปรับปรุงองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรให้เหมาะสมกับลักษณะและความต้องการของกลุ่มเป้าหมายก่อน

2. ควรให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ศึกษาคู่มือหลักสูตรสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมก่อนล่วงหน้า เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถทำความเข้าใจกับเนื้อหาสาระของเรื่องที่จะฝึกอบรมซึ่งจะสะดวกในเวลาให้ทำกิจกรรมต่างๆของการฝึกอบรม

4. หลังจากจัดฝึกอบรมทฤษฎีแล้ว จะต้องมีการนิเทศติดตามผลการดำเนินการวิจัยของอาจารย์ผู้สอนอย่างใกล้ชิด สม่ำเสมอ และต่อเนื่อง โดยผู้นิเทศจะต้องเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนมาให้คำแนะนำ ช่วยเหลือโดยตรง และนำพาครูทำการวิจัยในชั้นเรียนไปทีละขั้นตอนจนถึงขั้นทำรายงานสำเร็จ

5. ควรคำนึงเรื่องของระยะเวลาในการฝึกอบรมซึ่งควรยืดหยุ่นให้เหมาะสมกับความพร้อมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมเพราะผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความแตกต่างกันด้านความรู้จะต้องได้เอาใจใส่เป็นพิเศษต่อบุคคลที่มีความเข้าใจช้า และควรเพิ่มเวลาในการฝึกปฏิบัติแต่ละหน่วยเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีเวลาในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มากขึ้น

6. ควรนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นไปใช้กับอาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรให้ครูดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนควบคู่ไปกับการจัดเรียนการสอนปกติเพื่อการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนในรายวิชา

2. ควรมีการติดตามผลการนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปใช้ในระยะเวลาหลังจากการฝึกอบรมเสร็จแล้วอีกระยะหนึ่งเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ใช้ประโยชน์ในการฝึกอบรมสูงสุด

3. ควรมีการนำหลักสูตรพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนโดยเน้นการฝึกปฏิบัติไปใช้สถาบันผลิตครู

4. ควรมีการสร้างหลักสูตรพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนโดยเน้นการฝึกปฏิบัติแยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น การสร้างหลักสูตรพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ การสร้างหลักสูตรพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และการสร้างหลักสูตรพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เป็นต้น

References

- กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. (2558). *แผนยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาและกีฬา แห่ง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ถึง พ.ศ. 2568*. เวียงจันทน์: โรงพิมพ์ศึกษา.
- กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. (2559). *ผลประโยชน์ความต้องการทางด้านการฝึกอบรมของครูอาจารย์วิทยาลัยครูแห่ง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว*. เวียงจันทน์: กรมสร้างครู.
- กุศยา แสงเดช. (2551). *การวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครูประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แม็ค.
- ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์. (2544). *เรียนรู้และฝึกปฏิบัติการในชั้นเรียน*. พิมพ์ครั้งที่ 3. ชลบุรี: งามช่าง.
- จตุภูมิ เขตจัตุรัส. (2562). *การวิจัยชั้นเรียน: กระบวนการสร้างความรู้เพื่อใช้พัฒนาการเรียนการสอน*. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ขวลิต ชูกำแพง. (2551). *การพัฒนาหลักสูตร*. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชุดิมา โขมาเสริมกุล. (2552). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สำหรับครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร มหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ชูชัย สมิทธิไกร. (2540). *การฝึกอบรมบุคลากรในองค์กร*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- दनัย เทียนพุ่ม. (2540). *กลยุทธ์การพัฒนาคนสำหรับนักฝึกอบรมมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: บิ๊กแบงค์.
- ทัศน์ัย บุญเดิม. (2551). *การสร้างหลักสูตร*. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บัญชา จำปารักษ์. (2560). *การวิจัยในชั้นเรียน*. อุบลราชธานี: หจก. อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.
- บุญเลี้ยง พุ่มทอง. (2554). *การพัฒนาหลักสูตร*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิสนุ พองศรี. (2550). *การเขียนรายงานการวิจัยชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ: บริษัท พรอพเพอร์ตี้พรีนธ์.
- พรรณี ลีกิจวัฒน์. (2554). *การวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- พัน จำปาทอง. (2554). *การวิจัยปฏิบัติการ*. โฮจิมินห์: Nhan Dan Printing House HCMC.
- โพทอง พงศ์สงคาม. (2561). *การศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาประถมศึกษาในวิทยาลัยครูสกละวัน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว*. สกละวัน: วิทยาลัยครูสกละวัน.
- มาลี จุฬา. (2542). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: อักษรภาพิพัฒน์.
- วิชัย ต้นศิริ. (2549). *อุดมการณ์ทางการศึกษาทฤษฎีและภาคปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สังัด อุทรานนท์. (2528). *พื้นฐานและหลักการพัฒนหลักสูตร*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2555). *การวิจัยในชั้นเรียน*. พิมพ์ครั้งที่ 16. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมคิด บางโม. (2551). *เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒน์.
- สิทธิพล อาจอินทร์. (2561). *การพัฒนาหลักสูตร*. พิมพ์ครั้งที่ 3. ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- แสงจันทร์ กะลาม. (2563). *การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความสามารถของครูมืออาชีพสำหรับนักศึกษาครู*. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สรชัย พิศาลบุตร. (2555). *การทำกรวิจัยในชั้นเรียน : เรียนรู้กันได้ใน 5 ชั่วโมง*. กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒน์.

- อรุณรุ่ง โยธสิงห์. (2559). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อุทัย อินทะนาม. (2559). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเพื่อส่งเสริมการทำการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสำหรับครูโรงเรียนบ้านบ่อพนาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อุไรวรรณ หลินศรี. (2556). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการทำการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับครูศูนย์การศึกษาพิเศษ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Daniel R. Tomal. (2010). *Action Research for Educators*. New York: Library Material, ANSI-NISO Z39.48-1992.
- Kemmis, S., and McTaggart, R. (1990). *The action research planner*. Geelong: Deakin University Press.
- Mertler, Craig a. (2017). *Action Research*. Thousand Oaks, California: SAGE Publication, Inc.
- Taba, Hilda. (1962). *Development Curriculum: Theory and Practice*. New York: Harcourt, Brace and World.
- Tyler, Ralph W. (1949). *Basic Principles of Curriculum and Instruction*. Chicago: University of Chicago Press.